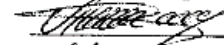

Міністерство освіти і науки України
Міністерство охорони здоров'я України
Кам'янець-Подільський медичний фаховий коледж
Циклова комісія професійної і практичної підготовки з акушерсько-
хірургічних дисциплін

ЗАТВЕРДЖЕНО

Заступник директора з навчальної роботи
 Тетяна МОШАК
« 31 » 08 _____ 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

НЕВІДКЛАДНІ СТАНИ В ХІРУРГІЇ

шифр і назва галузі знань 22 Охорона здоров'я
освітньо-професійна програма 223 Медсестринство Лікувальна справа

Шифр за ОПІ ПЦ.23

м. Кам'янець-Подільський

Робоча програма навчальної дисципліни « Невідкладні стани в хірургії»
для студентів галузі знань 22 Охорона здоров'я, спеціальності 223
Медсестринство Лікувальна справа

«01» вересня 2022 року, 21с.

Розробники: Юрков С.І., Гаймер С.А.

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії професійної і
практичної підготовки акушерсько – хірургічних дисциплін, протокол від 01
вересня 2022 року № 1

Голова (Боршуляк А.А.)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни		
		Денна форма навчання		
Кількість кредитів – 2,5	Галузь знань 22 Охорона здоров'я	Нормативна/ Навчальна дисципліна самостійного вибору		
	Напрямок підготовки 223 Медсестринство			
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування): 223 Медсестринство Лікувальна справа	Рік підготовки: 4-й		
Змістових модулів – 4		Семестр		
Індивідуальне науково-дослідне завдання (назва)				
Загальна кількість годин - 75 год.				
		Лекції		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 год. самостійної роботи студента – 2,4 год.	Освітньо-кваліфікаційний рівень: молодший спеціаліст	-	-	-
		Практичні, семінарські		
			42 год.	
		Лабораторні		
		-	-	-
		Самостійна робота		
			33 год.	
		Індивідуальні завдання: год.		
Вид контролю: семестровий контроль, диференційований залік				

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 56 % (аудиторних занять); 44 % (самостійне вивчення);

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Предмет навчальної дисципліни: Невідкладні стани в хірургії

Мета вивчення навчальної дисципліни: сформувати у студентів вміння і навички самостійно приймати рішення у разі загрозливих для життя людини станів в умовах діяльності ФАПУ, швидкої та невідкладної медичної допомоги, у непередбачених обставинах. На практичних заняттях слід приділяти особливу увагу сучасним методам діагностики невідкладних станів, реанімаційним заходам, раціональному застосуванню фармакологічних засобів, чинним наказам та інструкціям.

Завдання навчальної дисципліни: навчальна програма передбачає поглиблення та вдосконалення практичних вмінь і навичок з невідкладних станів, набутих у процесі вивчення хірургії та суміжних дисциплін — оториноларингології, анестезіології та реаніматології, нервових хвороб, стоматологічних захворювань тощо.

Компетентності, які формує навчальна дисципліна:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати типові спеціалізовані задачі та завдання з невідкладних станів в хірургії у процесі навчання, які характеризуються певною невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Здатність планувати та управляти часом.

Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Здатність бути критичним і самокритичним.

Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Здатність працювати в команді.

Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

Здатність працювати автономно.

Навички здійснення безпечної діяльності.

Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Фахові компетентності:

знання:

здатність називати основні клінічні симптоми та синдроми в хірургії;
здатність описати клініку та патоморфологічні зміни різних хірургічних захворювань;

розуміння:

здатність класифікувати різні хірургічні захворювання;
здатність пояснити різницю між схожими за клінікою хірургічними захворюваннями;

застосування знань:

здатність проводити огляд потерпілого;
здатність провести клінічне обстеження;
здатність оцінити важкість стану потерпілого;
здатність демонструвати виконання основних практичних навичок з невідкладних станів в хірургії: накладання пов'язок на різні частини тіла, застосування транспортних шин, зупинку кровотечі різними способами, накладання та зняття швів, надання невідкладної медичної допомоги хворим та потерпілим;

здатність інтерпретувати дані лабораторних досліджень;

аналіз:

здатність визначати ефективність дій;
здатність виділяти першочергове в наданні невідкладної медичної допомоги;

синтез:

здатність встановлювати послідовність надання невідкладної медичної допомоги;
здатність розробляти план дій та лікування при виявленні невідкладних станів в хірургії;

оцінювання:

здатність оцінювати важкість стану потерпілого;
здатність оцінювати ефективність надання невідкладної медичної допомоги;
здатність передбачати можливі ускладнення хірургічних захворювань.
здатність передбачати можливі ускладнення у разі несвоєчасної допомоги потерпілим.

Результати навчання: Після вивчення дисципліни студенти повинні знати:

- причини виникнення, патогенез, клінічну картину основних невідкладних станів у хірургії;
- мету і завдання медичного працівника на місці пригоди та принципи надання першої медичної допомоги у разі різних невідкладних станів у хірургії на догоспітальному етапі;
- особливості та принципи транспортування хворих і потерпілих з невідкладними станами в хірургії.

Студенти повинні вміти:

- провести обстеження пацієнтів з невідкладними станами в хірургії;
- оцінити тяжкість стану хворого або потерпілого та встановити попередній діагноз на місці події;
- провести екстрені реанімаційні та лікувальні заходи в разі гострих розладів життєво важливих функцій та невідкладних станів у хірургії;
- визначити лікувальний заклад, який за своїми можливостями відповідає до потреб хворого або потерпілого та здійснити транспортування останнього.

Студенти мають бути поінформовані про:

- організацію центрів екстреної медичної допомоги, медицини катастроф, спеціалізованих лікарень, відділень та служби швидкої медичної допомоги, знання правил безпеки життєдіяльності під час роботи з хворими;
- нові досягнення з надання першої медичної допомоги та лікування при невідкладних станах у хірургії.

2. Програма навчальної дисципліни

	Назва модуля, теми, короткий зміст теми	Література
	Модуль 1. Невідкладні стани в хірургії	
Змістовний модуль 1	Невідкладні стани в судинній хірургії та травматології	
Тема 1. (практика)	<p>Невідкладні стани в судинній хірургії. Обстеження та вивчення клінічних симптомів у хворих із синдромом критичної ішемії нижніх кінцівок, емболією біфуркації аорти, судин кінцівок; гострим артеріальним, венозним тромбозом; тромбоемболією легеневої артерії, ушкодженнями судин, геморагічним шоком, синдромом ДВЗ. Засвоєння алгоритму надання невідкладної медичної допомоги хворим із судинною патологією. Участь студентів у виконанні діагностичних (артеріографія, ультрасонографія та ін.) та лікувальних маніпуляцій, перев'язок та операцій у хворих з гострими захворюваннями і ушкодженнями судин.</p> <p><i>Практичні навички:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – установлення діагнозу та надання невідкладної медичної допомоги хворим з синдромом критичної ішемії нижніх кінцівок, емболією біфуркації аорти, легеневих артерій, судин нижніх кінцівок; гострим артеріальним, венозним тромбозом; ушкодженнями судин, зовнішньою кровотечею, геморагічним шоком, синдромом ДВЗ; – методи й техніка зупинки артеріальної і венозної кровотечі (пальцеве притискання артеріальних судин у типових місцях, накладання кровоспинного джгута, стисної пов'язки, кровоспинного затискача); – транспортування хворих з гострими захворюваннями та ушкодженнями судин. 	<p>1. <i>Раздольський І.В.</i> Невідкладні стани в хірургії: підручник. — К.: Медицина, 2007. — 141 с.</p> <p>2. Кіт О.М., Ковальчук О.Л., Вардинець І.С. та ін. Хірургія. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2014. 1. (142) с. 59-66 2. (647) с. 585-600;</p>

	Назва модуля, теми, короткий зміст теми	Література
<p>Тема 2. (практика)</p>	<p>Невідкладні стани при ушкодженнях верхніх та нижніх кінцівок, хребта та таза.</p> <p>Обстеження та вивчення клінічних симптомів у хворих з травматичною хворобою, травматичним шоком; вивихами суглобів, відкритими і закритими переломами кісток; розтягненнями, розривами зв'язок; синдромом тривалого здавлювання; травмами хребта, спинного мозку та тазу; вогнепальними пораненнями; опіками, відмороженнями. Засвоєння навичок з надання невідкладної медичної допомоги травмованим хворим, правила транспортної іммобілізації при ушкодженнях верхніх та нижніх кінцівок. Участь студентів у виконанні діагностичних, лікувальних маніпуляцій, перев'язок та операцій травмованих хворих.</p> <p><i>Практичні навички:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — установлення діагнозу та надання невідкладної медичної допомоги хворим з травматичною хворобою, травматичним шоком; вивихами суглобів і переломами кісток; розтягненням, розривами зв'язок; синдромом тривалого здавлювання; вогнепальними пораненнями; — визначення глибини і площі опіків, надання першої медичної допомоги хворим з опіками; — транспортування травмованих хворих з ушкодженнями кісток, хребта, таза, м'яких тканин, опіками, відмороженнями. 	<p>1. с. 66-82; 2. с. 551-585;</p>
<p>Тема 3. (сам./робота)</p>	<p>Невідкладні стани в хірургії, мета та завдання невідкладної медичної допомоги.</p> <p>Поняття про невідкладні стани в хірургії. Рівні надання першої медичної допомоги. Мета і завдання першої медичної допомоги. Організація роботи ФАПУ та обов'язки фельдшера з надання першої медичної допомоги хворим з невідкладними станами в хірургії. Служба швидкої медичної допомоги, її мета і завдання. Виїзні бригади швидкої медичної допомоги (загальнопрофільна, спеціалізована — хірургічна, травматологічна). Основні завдання фельдшера виїзної бригади швидкої допомоги з надання невідкладної медичної допомоги хірургічним хворим:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) у штаті лікарської бригади; б) у штаті фельдшерської бригади. <p>Основні положення чинних наказів МОЗ України. Загальні принципи, порядок надання, стандарти якості медичної допомоги при невідкладних станах на догоспітальному етапі. Первинний огляд (АВС) хворого чи потерпілого з невідкладним станом у хірургії. Порядок госпіталізації хворих та потерпілих у лікувально-профілактичні установи.</p>	<p>1. с. 3-5; 2. с. 4-9;</p>

	Назва модуля, теми, короткий зміст теми	Література
Тема 4. (сам./робота)	<p align="center">Організація роботи ФАПу та служби ШМД з надання допомоги хворим з невідкладними станами в хірургії.</p> <p>Ознайомлення з організацією роботи, оснащенням, документацією ФАПу, фельдшерських бригад станції швидкої допомоги з надання першої медичної допомоги хворим з невідкладними станами в хірургії. Ознайомлення з основними положеннями чинних наказів МОЗ України. Участь студентів у огляді хворих, потерпілих з невідкладними станами в хірургії. Ознайомлення з правилами техніки безпеки та охорони безпеки життєдіяльності під час роботи на підрозділах надання медичної допомоги.</p> <p align="center"><i>Практичні навички:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — робота фельдшера в умовах ФАПу, в штаті лікарської та фельдшерської виїзної бригади швидкої допомоги з надання невідкладної медичної допомоги хірургічним хворим; — вивчення чинних наказів МОЗ України стандартів якості надання медичної допомоги при невідкладних станах на догоспітальному етапі; — засвоєння правил техніки безпеки на ФАПі та в складі бригади швидкої медичної допомоги. 	1. с. 3-5; 2. с. 191-200;
Тема 5. (сам./робота)	<p align="center">Охорона праці в лікувально-профілактичних закладах хірургічного профілю</p> <p>Охорона праці під час роботи з апаратурою та обладнанням швидкої медичної допомоги та ФАПу. Охорона праці під час роботи з колючими та ріжучими предметами, кров'ю. Особливості профілактики інфекційних захворювань, у тому числі СНІДу, під час надання невідкладної допомоги при травмах.</p>	2. с. 191-200;
Тема 6. (сам./робота)	<p align="center">Синдром тривалого здавлювання.</p> <p>Клініка синдрому тривалого стиснення. Порядок надання невідкладної допомоги.</p>	1. с. 66-82; 2. с. 246-248;

	Назва модуля, теми, короткий зміст теми	Література
Змістовний модуль 2	Невідкладні стани при захворюваннях та травмах голови, обличчя та шії.	
Тема 7. (практика)	<p>Невідкладні стани при захворюваннях голови, обличчя та шії.</p> <p>Обстеження та вивчення клінічних симптомів у хворих з церебральною комою, відкритими та закритими черепно-мозковими травмами, переломами кісток носа, щелеп; Відпрацювання студентами навичок з надання першої медичної допомоги при ушкодженнях голови, обличчя, шії (зупинка кровотечі із судин шії, носа, вуха).</p> <p><i>Практичні навички:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — обстеження хворих з захворюваннями і ушкодженнями голови, обличчя та шії, надання першої медичної допомоги; — надання невідкладної медичної допомоги хворим з гострими розладами мозкового кровообігу, при черепно-мозковій травмі; методика їх транспортування; — зупинка кровотечі із судин шії, носа, вуха, ямки зуба; — надання першої медичної допомоги у разі переломів кісток черепа, носа, верхньої і нижньої щелеп, шийного відділу хребта, вивиху нижньої щелепи; — транспортування хворих із невідкладними станами при захворюваннях і ушкодженнях голови, обличчя, шії. 	1. с. 12-29; 2. с. 355-357; 369-383
Тема 8. (практика)	<p>Невідкладні стани при ушкодженнях голови, обличчя та шії.</p> <p>Обстеження та вивчення клінічних симптомів у хворих з; запальними захворюваннями обличчя та запальними захворюваннями шії; сторонніми тілами верхніх дихальних шляхів, стравоходу, опіками стравоходу. Відпрацювання студентами навичок з надання першої медичної допомоги при гострих захворюваннях голови, обличчя, шії. Участь у діагностичних (ларинго-, бронхо-, езофагоскопії) та лікувальних маніпуляціях (видалення сторонніх тіл з гортані, трахеї, стравоходу тощо), операціях, перев'язках. Підбір інструментів для трахеостомії, ознайомлення з технікою її виконання.</p> <p><i>Практичні навички:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — звільнення верхніх дихальних шляхів від сторонніх тіл і рідини (методика черевних та грудних поштовхів) і проведення закритого масажу серця, ШВЛ методом “рот до рота”, “рот до носа”, за допомогою S-подібної трубки; мішка АМБу; — надання першої медичної допомоги хворим із запальними захворюваннями обличчя, шії; — надання першої медичної допомоги в разі опіків ротової порожнини, стравоходу (кислотами, лугами), потрапляння сторонніх тіл у носоглотку; 	1. с. 12-29; 2. с. 358-369; 383-384;

	Назва модуля, теми, короткий зміст теми	Література
Тема 9. (сам./робота)	Черепно-мозкова травма. <i>Черепно-мозкова травма — закрыта, відкрита (проникна, непроникна). Ушкодження мозку; струс, забій, здавлення мозку, церебральна кома. Переломи скелітіння і основи черепа, абсцес головного мозку.</i>	1. с. 16-20; 2. с. 358-362
Змістовний модуль 3	Невідкладні стани при захворюваннях та травмах грудної клітки та її органів.	
Тема 10. (практика)	Невідкладні стани при захворюваннях грудної клітки та її органів. Обстеження та вивчення клінічних симптомів у хворих із гострими і запальними захворюваннями грудної клітки та її органів. Засвоєння студентами навичок з розпізнавання гострих хірургічних захворювань грудної клітки та її органів та відпрацювання навичок з надання першої медичної допомоги. Участь студентів у виконанні діагностичних (плевральна пункція, рентгенографія) і лікувальних маніпуляцій (накладання лейкопластирної пов'язки) операціях, перев'язках. Підбір інструментів для проведення плевральної пункції та її дренивання, ознайомлення з технікою їх виконання. <i>Практичні навички:</i> — методика надання невідкладної медичної допомоги при легеневій кровотечі та гемотораксі; — підбір інструментів для проведення плевральної пункції та її дренивання; — транспортування хворих з невідкладними станами в разі гострих захворювань грудної клітки та її органів.	1. с. 29-36; 2. с. 415-432;
Тема 11. (практика)	Невідкладні стани при ушкодженнях грудної клітки та її органів. Обстеження та вивчення клінічних симптомів у хворих із легеневою кровотечею, гемотораксом, спонтанним і посттравматичним пневмотораксом, пошкодженнями перикарда, серця і великих судин, переломами ребер і груднини. Участь студентів у виконанні діагностичних (плевральна пункція, рентгенографія) і лікувальних маніпуляцій (знеболювання місця перелому ребер, накладання лейкопластирної пов'язки, дренивання плевральної порожнини) операціях, перев'язках. <i>Практичні навички:</i> — методика надання невідкладної медичної допомоги при легеневій кровотечі та гемотораксі та пневмотораксах; — надання першої медичної допомоги в разі переломів ребер і груднини (знеболювання місця перелому, накладання лейкопластирної пов'язки); — транспортування хворих з невідкладними станами в разі ушкоджень грудної клітки та її органів.	1. с. 29-36; 2. с. 406-415;

	Назва модуля, теми, короткий зміст теми	Література
Змістовний модуль 4	Невідкладні стани при захворюваннях та травмах органів черевної порожнини, заочеревинного простору та малого таза	
Тема 12. (практика)	<p>Невідкладні стани при захворюваннях органів черевної порожнини.</p> <p>Обстеження та вивчення клінічних симптомів у хворих із клінічною картиною “гострого живота”, перитонітом, шлунково-кишковими кровотечами, перфоративною виразкою шлунка і дванадцятипалої кишки, защемленням грижі, гострим холециститом, гострим апендицитом, гострим панкреатитом, гострою кишковою непрохідністю, емболією та тромбозом мезентеріальних судин; Участь студентів у виконанні діагностичних (езофагогастроуденоскопія, лапароскопія, УЗД тощо) і лікувальних маніпуляцій (ректороманоскопія, застосування зонда Блекмора, промивання шлунка, постановка очисної, сифонної клізми), перев’язок і операцій.</p> <p><i>Практичні навички:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — установлення діагнозу та надання першої медичної допомоги хворим в разі гострих хірургічних захворювань; — методика надання невідкладної допомоги в разі кровотечі із стравоходу, шлунково-кишкових кровотеч; — транспортування хворих з невідкладними станами в разі гострих захворювань органів живота. 	1. с. 36-51; 2. с. 435-508;
Тема 13. (практика)	<p>Невідкладні стани при ушкодженнях органів черевної порожнини.</p> <p>Закрита та відкрита травма живота (ушкодження порожнистих і паренхіматозних органів черевної порожнини). Обстеження та вивчення клінічних симптомів у хворих із ушкодженнями порожнистих та паренхіматозних органів черевної порожнини. Участь студентів у виконанні діагностичних (езофагогастроуденоскопія, лапароскопія, УЗД тощо) і лікувальних маніпуляцій (ректороманоскопія, застосування зонда Блекмора, промивання шлунка, постановка очисної, сифонної клізми), перев’язок і операцій.</p> <p><i>Практичні навички:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — методика надання невідкладної допомоги при евентраціях внутрішніх органів; — транспортування хворих з невідкладними станами в разі ушкоджень органів живота. 	1. с. 36-51; 2. с. 520-525;

	Назва модуля, теми, короткий зміст теми	Література
Тема 14. (практика)	<p>Невідкладні стани при захворюваннях і ушкодженнях прямої кишки.</p> <p>Травми прямої кишки, гострі захворювання прямої кишки; аноректальний тромбоз, кровотеча з гемораїдального вузла. Паропрактити. Геморой. Тріщина прямої кишки та рак прямої кишки. Основні причини виникнення, клінічна картина, діагностика, обсяг невідкладної медичної допомоги. Особливості транспортування хворих з невідкладними станами при гострій хірургічній патології прямої кишки.</p>	1. с. 36-51; 2. с. 510-520;
Тема 15. (практика)	<p>Невідкладні стани при захворюваннях і ушкодженнях сечової і статеві системи.</p> <p>Обстеження та вивчення клінічних симптомів у хворих з клінічною картиною ниркової коліки, пієлонефритом, пієонефрозом, паранефритом, гострою затримкою сечі, ушкодженнями органів сечовидільної системи, парафімозом. Участь студентів у виконанні діагностичних (хромоцистоскопія, екскреторна урографія, ретроградна пієлографія, УЗД тощо) і лікувальних маніпуляцій (катетеризація сечового міхура), перев'язок та операцій.</p> <p><i>Практичні навички:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — установлення діагнозу та надання першої медичної допомоги хворим з невідкладними станами в разі гострих захворювань та травм сечової системи; — катетеризація сечового міхура еластичним катетером; — транспортування хворих з невідкладними станами в разі гострих захворювань та ушкоджень органів сечової системи. 	1. с. 51-55; 2. с. 525-548;
Тема 16. (сам./робота)	<p>Симптоми при захворюваннях органів черевної порожнини.</p> <p>Обстеження та вивчення клінічних симптомів у хворих із клінічною картиною “гострого живота”, перитонітом, шлунково-кишковими кровотечами, перфоративною виразкою шлунка і дванадцятипалої кишки, защемленням грижі, гострим холециститом, гострим апендицитом, гострим панкреатитом, гострою кишковою непрохідністю, емболією та тромбозом мезентеріальних судин.</p>	1. с. 36-51; 2. с. 435-510;
Тема 17. (сам./робота)	<p>Перша медична допомога при внутрішніх кровотечах.</p> <p>Надання невідкладної допомоги при внутрішніх кровотечах.</p>	1. с. 36-51; 2. с. 510-520;
Тема 18. (сам./робота)	<p>Гнійно-запальні захворювання нирок.</p> <p>Обстеження та вивчення клінічних симптомів у хворих з пієлонефритом, пієонефрозом, паранефритом.</p>	1. с. 51-55; 2. с. 534-540;

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	денна форма						
	усього	у тому числі					
		л	п	с	л	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовний модуль 1. Невідкладні стани в судинній хірургії та травматології	26		10				16
Тема 1. Невідкладні стани в судинній хірургії.	4		4				
Тема 2. Невідкладні стани при ушкодженнях верхніх та нижніх кінцівок, хребта та таза.	6		6				
Тема 3. Невідкладні стани в хірургії, мета та завдання невідкладної медичної допомоги.	4						4
Тема 4. Організація роботи ФАПУ та служби ШМД з надання допомоги хворим з невідкладними станами в хірургії.	4						4
Тема 5. Охорона праці в лікувально- профілактичних закладах хірургічного профілю	4						4
Тема 6. Синдром тривалого здавлювання.	4						4
Змістовний модуль 2. Невідкладні стани при захворюваннях та травмах голови, обличчя та шиї.	12		8				4
Тема 7. Невідкладні стани при захворюваннях голови, обличчя та шиї.	4		4				
Тема 8. Невідкладні стани при ушкодженнях голови, обличчя та шиї.	4		4				
Тема 9. Черепно-мозкова травма.	4						4
Змістовний модуль 3. Невідкладні стани при захворюваннях та травмах грудної клітки та її органів.	8		8				
Тема 10. Невідкладні стани при захворюваннях грудної клітки та її органів.	4		4				
Тема 11. Невідкладні стани при ушкодженнях грудної клітки та її органів.	4		4				

Назви змістових модулів і тем	денна форма						
	усього	у тому числі					
		л	п	с	л	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовний модуль 4. Невідкладні стани при захворюваннях та травмах органів черевної порожнини, заочеревинного простору та малого таза	29		16				13
Тема 12. Невідкладні стани при захворюваннях органів черевної порожнини.	4		4				
Тема 13. Невідкладні стани при ушкодженнях органів черевної порожнини.	4		4				
Тема 14. Невідкладні стани при захворюваннях і ушкодженнях прямої кишки.	4		4				
Тема 15. Невідкладні стани при захворюваннях і ушкодженнях сечової і статеві системи.	4		4				
Тема 16. Симптоми при захворюваннях органів черевної порожнини.	5						5
Тема 17. Перша медична допомога при внутрішніх кровотечах.	4						4
Тема 18. Гнійно-запальні захворювання нирок.	4						4
ВСЬОГО	75		42				33

4. Теми та короткий зміст практичних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
1	Невідкладні стани в судинній хірургії.	Обстеження та вивчення клінічних симптомів у хворих із синдромом критичної ішемії нижніх кінцівок, емболією біфуркації аорти, судин кінцівок; гострим артеріальним, венозним тромбозом; тромбоемболією легеневої артерії, ушкодженнями судин, геморагічним шоком, синдромом ДВЗ. Засвоєння алгоритму надання невідкладної медичної допомоги хворим із судинною патологією. Участь студентів у виконанні діагностичних (артеріографія, ультрасонографія та ін.) та лікувальних маніпуляцій, перев'язок та операцій у хворих з гострими захворюваннями і ушкодженнями судин.	4

2	Невідкладні стани при ушкодженнях верхніх та нижніх кінцівок, хребта та таза.	Обстеження та вивчення клінічних симптомів у хворих з травматичною хворобою, травматичним шоком; вивихами суглобів, відкритими і закритими переломами кісток; розтягненнями, розривами зв'язок; синдромом тривалого здавлювання; травмами хребта, спинного мозку та тазу; вогнепальними пораненнями; опіками, відмороженнями. Засвоєння навичок з надання невідкладної медичної допомоги травмованим хворим, правила транспортної іммобілізації при ушкодженнях верхніх та нижніх кінцівок. Участь студентів у виконанні діагностичних, лікувальних маніпуляцій, перев'язок та операцій травмованих хворих.	6
3	Невідкладні стани при захворюваннях голови, обличчя та шиї.	Обстеження та вивчення клінічних симптомів у хворих з церебральною комою, відкритими та закритими черепно-мозковими травмами, переломами кісток носа, щелеп; Відпрацювання студентами навичок з надання першої медичної допомоги при ушкодженнях голови, обличчя, шиї (зупинка кровотечі із судин шиї, носа, вуха).	4
4	Невідкладні стани при ушкодженнях голови, обличчя та шиї.	Обстеження та вивчення клінічних симптомів у хворих з; запальними захворюваннями обличчя та запальними захворюваннями шиї; сторонніми тілами верхніх дихальних шляхів, стравоходу, опіками стравоходу. Відпрацювання студентами навичок з надання першої медичної допомоги при гострих захворюваннях голови, обличчя, шиї. Участь у діагностичних (ларинго-, бронхо-, езофагоскопії) та лікувальних маніпуляціях (видалення сторонніх тіл з гортані, трахеї, стравоходу тощо), операціях, перев'язках. Підбір інструментів для трахеостомії, ознайомлення з технікою її виконання.	4
5	Невідкладні стани при захворюваннях грудної клітки та її органів.	Обстеження та вивчення клінічних симптомів у хворих із гострими і запальними захворюваннями грудної клітки та її органів. Засвоєння студентами навичок з розпізнавання гострих хірургічних захворювань грудної клітки та її органів та відпрацювання навичок з надання першої медичної допомоги. Участь студентів у виконанні діагностичних (плевральна пункція, рентгенографія) і лікувальних маніпуляцій (накладання лейкопластирної пов'язки) операціях, перев'язках. Підбір інструментів для проведення плевральної пункції та її дренивання, ознайомлення з технікою їх виконання.	4
6	Невідкладні стани при ушкодженнях грудної клітки та її органів.	Обстеження та вивчення клінічних симптомів у хворих із легеневою кровотечею, гемотораксом, спонтанним і посттравматичним пневмотораксом, пошкодженнями перикарда, серця і великих судин, переломами ребер і груднини. Участь студентів у виконанні діагностичних (плевральна пункція, рентгенографія) і лікувальних маніпуляцій (знеболювання місця перелому ребер,	4

		накладання лейкопластирної пов'язки, дренивання плевральної порожнини) операціях, перев'язках.	
7	Невідкладні стани при захворюваннях органів черевної порожнини.	Обстеження та вивчення клінічних симптомів у хворих із клінічною картиною "гострого живота", перитонітом, шлунково-кишковими кровотечами, перфоративною виразкою шлунка і дванадцятипалої кишки, защемленням грижі, гострим холециститом, гострим апендицитом, гострим панкреатитом, гострою кишковою непрохідністю, емболією та тромбозом мезентеріальних судин; Участь студентів у виконанні діагностичних (езофагогастродуоденоскопія, лапароскопія, УЗД тощо) і лікувальних маніпуляцій (ректороманоскопія, застосування зонда Блекмора, промивання шлунка, постановка очисної, сифонної клізми), перев'язок і операцій.	4
8	Невідкладні стани при ушкодженнях органів черевної порожнини.	Закрита та відкрита травма живота (ушкодження порожнистих і паренхіматозних органів черевної порожнини). Обстеження та вивчення клінічних симптомів у хворих із ушкодженнями порожнистих та паренхіматозних органів черевної порожнини. Участь студентів у виконанні діагностичних (езофагогастродуоденоскопія, лапароскопія, УЗД тощо) і лікувальних маніпуляцій (ректороманоскопія, застосування зонда Блекмора, промивання шлунка, постановка очисної, сифонної клізми), перев'язок і операцій.	4
9	Невідкладні стани при захворюваннях і ушкодженнях прямої кишки.	Травми прямої кишки, гострі захворювання прямої кишки; аноректальний тромбоз, кровотеча з гемораїдального вузла. Паропрактити. Геморой. Тріщина прямої кишки та рак прямої кишки. Основні причини виникнення, клінічна картина, діагностика, обсяг невідкладної медичної допомоги. Особливості транспортування хворих з невідкладними станами при гострій хірургічній патології прямої кишки.	4
10	Невідкладні стани при захворюваннях і ушкодженнях сечової і статевої системи.	Обстеження та вивчення клінічних симптомів у хворих з клінічною картиною ниркової коліки, пієлонефритом, пієлонефрозом, паранефритом, гострою затримкою сечі, ушкодженнями органів сечовидільної системи, парафімозом. Участь студентів у виконанні діагностичних (хромоцистоскопія, екскреторна урографія, ретроградна пієлографія, УЗД тощо) і лікувальних маніпуляцій (катетеризація сечового міхура), перев'язок та операцій.	4
Всього			42

5. Теми, що виносяться на самостійне опрацювання, їх короткий зміст

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Невідкладні стани в хірургії, мета та завдання невідкладної медичної допомоги.	4
2	Організація роботи ФАПу та служби ШМД з надання допомоги хворим з невідкладними станами в хірургії.	4
3	Охорона праці в лікувально-профілактичних закладах хірургічного профілю	4
4	Синдром тривалого здавлювання.	4
5	Черепно-мозкова травма.	4
6	Симптоми при захворюваннях органів черевної порожнини.	5
7	Перша медична допомога при внутрішніх кровотечах.	4
8	Гнійно-запальні захворювання нирок.	4
Всього		33

6. Індивідуальні завдання студентам

- ✓ Участь у роботі студентського наукового гуртка та виступи на засіданнях.
- ✓ Участь у засіданні Малої Академії Наук.
- ✓ Підбір відео та аудіо матеріалів із розділів навчальної дисципліни.

7. Методи навчання

Практичне, семінарське, лабораторне заняття:

- ✓ ілюстрування, демонстрування;
- ✓ вправи, професійний практичний тренінг;
- ✓ робота в малих групах з елементами ділової гри;
- ✓ симуляційне навчання;
- ✓ метод дебрифінгу;
- ✓ дуальний метод;
- ✓ мозковий штурм;
- ✓ кейс-метод;
- ✓ пошуково-дослідницький метод;

8. Методи контролю

Практичне, семінарське, лабораторне заняття:

- ✓ усний контроль;
- ✓ тестовий контроль;
- ✓ рішення ситуаційних завдань;
- ✓ контроль практичного тренінгу;
- ✓ кейс-задачі;
- ✓ метод самоконтролю та самооцінки, взаємоконтроль.

Контроль навчального матеріалу, що виносить на самостійне вивчення:

- ✓ тестовий контроль.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Розподіл балів для заліку/ екзамену

Поточний контроль освітньої діяльності студентів								Сума
Змістовий модуль №1				МКР	Змістовий модуль № 2			МКР
T1	T2			МКР 1	T6	T7		МКР 2
_____				_____	_____			_____
								100

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

Поточний контроль освітньої діяльності студентів								Екзамен	Сума
Змістовий модуль №1				МКР	Змістовий модуль № 2			МКР	
T1	T2			МКР 1	T6	T7		МКР 2	
_____				_____	_____			_____	
								20	100

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

10. Критерії оцінювання освітньої діяльності студента

10.1. Оцінювання за 5- бальною шкалою

Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен	Диференційований залік
Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно	Зараховано з оцінкою «відмінно»

Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен	Диференційований залік
<p>Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна</p> <p>Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок</p>	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	Зараховано з оцінкою «добре»
<p>Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих</p> <p>Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні</p>	Середній (репродуктивний)	задовільно	Зараховано з оцінкою «задовільно»
<p>Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу</p> <p>Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів</p>	Низький (рецептивно-продуктивний) з можливістю повторного складання семестрового контролю	незадовільно	не зараховано

11. Методичне забезпечення навчальної дисципліни

- ✓ конспекти лекцій;
- ✓ навчально-наочні посібники;
- ✓ мультимедійні презентації;
- ✓ методичні розробки з практичних занять;
- ✓ збірники тестових завдань;
- ✓ алгоритми практичних навичок;
- ✓ посібники для самостійної аудиторної та позааудиторної роботи студентів;
- ✓ методичні розробки для організації позааудиторної самостійної роботи студентів;
- ✓ структурно-логічні схеми;
- ✓ електронний банк тестових завдань;
- ✓ ситуаційні завдання та задачі;
- ✓ інструкції до практичних занять;

- ✓ навчально-методичні карти практичних та лекційних занять;
- ✓ питання до екзаменаційних білетів, екзаменаційні білети;

12. Рекомендована література

Нормативно-правова база

1. Наказ МОЗ України від 05.06.2019 № 1269 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації екстреної медичної допомоги»
2. Наказ МОЗ України від 29.08.2008 року № 502 «Про затвердження клінічного протоколу з антибактеріальної профілактики в хірургії, травматології, акушерстві та гінекології».
3. Наказ МОЗ України від 15.01.2014 р. № 34 "Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації екстреної медичної допомоги".

Основна література

1. *Ковальчук Л.Я.* Невідкладна хірургія. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2020. — 270 с.
2. *Навчальний посібник з хірургії в модулях: навч. посіб. / За ред. Л.М. Ковальчука.* — К.: Медицина, 2019. — 480 с.
3. *Палій Л.В.* Анестезіологія та інтенсивна терапія: підручник. — К.: Медицина, 2018. — 223 с.
4. *Раздольський І.В.* Невідкладні стани в хірургії: підручник. — К.: Медицина, 2017. — 141 с.
5. *Хірургія / О.М. Кіт, О.Л. Ковальчук, І.С. Вардинець та ін.* — Тернопіль: Укрмедкнига, 2004. — 643 с.

Додаткова література

1. *Хірургія (факультетська): підручник / М.П. Захараш, О.І. Пойда, М.Д. Кучер та ін.; за ред. М.П. Захараша.* — К., 2006. — 656 с.
2. *Чепкий Л.П., Ткаченко Р.О.* Анестезіологія, реаніматологія та інтенсивна терапія. — К.: Вища школа, 2004 — 326 с.

13. Інформаційні ресурси

- ✓ <https://chirurgiyakrasner.jimdo.com>
- ✓ https://kpmu.km.ua/cycle_commission/cc_obstetric_and_surgical_disciplines/surgery/orders_in_surgery/
- ✓ https://kpmu.km.ua/cycle_commission/cc_obstetric_and_surgical_disciplines/surgery/knigi_z_khirurgii/
- ✓ <http://medrally.com>
- ✓ <http://intranet.tdmu.edu.ua>
- ✓ <http://guidelines.moz.gov.ua/documents>